

ZBIÓR
RAPORTÓW NAUKOWYCH

Tendencje, zbiory danych,
innowacje, praktyka w nauce

Люблин
29.04.2014 - 30.04.2014

Część 3/2

СБОРНИК
НАУЧНЫХ ДОКЛАДОВ

Тенденции, наработки, инновации,
практика в науке

Lublin
29.04.2014 - 30.04.2014

Часть 3/2

УДК 37+082

ББК 94

Z 40

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Druk i oprawa: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Cena (zl.): bezpłatnie

Zbiór raportów naukowych.

Z 40 Zbiór raportów naukowych. „Tendencje, zbiory danych, innowacje, praktyka w nauce„, (29.04.2014 - 30.04.2014) - Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2014. - 120 str.

ISBN: 978-83-64652-30-1 (t.3/2)

Zbiór raportów naukowych. Wykonane na materiałach Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej Konferencji 29.04.2014 - 30.04.2014 roku. Lublin.

Część 3/2.

УДК 337+082

ББК 94

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane.

Wszelkie prawa do materiałów konferencji należą do ich autorów.

Pisownia oryginalna jest zachowana.

Wszelkie prawa do materiałów w formie elektronicznej opublikowanych w zbiorach należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

Obowiązkowym jest odniesienie do zbioru.

Warszawa 2014

ISBN: 978-83-64652-30-1 (t.3/2)

"Diamond trading tour" ©

SPIS /СОДЕРЖАНИЕ
SEKSCJA 13. PEDAGOGIKA.
(ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ)
ТОМ № 2

1. Барбашова И. А. 6
ОБ УРОВНЯХ СФОРМИРОВАННОСТИ У МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ
ЗРИТЕЛЬНЫХ ПРОСТРАНСТВЕННЫХ СЕНСОРНЫХ УМЕНИЙ
2. Бойченко Е. И., Якименко С. И..... 13
ТРЕБОВАНИЯ К БУДУЩЕМУ УЧИТЕЛЮ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА
НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ
3. Білавич Г.В., Пальчак Д.І. 19
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ЗА
УМОВ СПЕЦПОСЕЛЕНЬ НА ТЕРИТОРІЇ РРФСР У 1940-1950-Х РО-
КАХ (НА МАТЕРІАЛАХ КНИГИ ЛЮБОВІ БІЛАВИЧ-КУЗИЧ “СИБІР-
СЬКА САГА“)
4. Гаргаун А.І. 22
ЗАВДАННЯ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО КРОСКУЛЬ-
ТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
5. Базиляк Н. О. 25
ПРАКТИКА НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
6. Muntian S.G..... 29
EXTRACURRICULAR ACTIVITY AS AN ELEMENT OF EDUCATIONAL
TECHNOLOGY IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING
7. Перепелиця О. В. 32
ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ
ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В ПОЗАШКІЛЬНИХ
УЧБОВИХ ЗАКЛАДАХ
8. Сопіна Я.В. 35
ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В УМОВАХ ПОЗААУДИТОРНОЇ ДІЯЛЬ-
НОСТІ
9. Колотій Н.В. 38
РОЗВИТОК НАВИЧОК НЕВЕРБАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У СТУДЕН-
ТІВ ІТ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ПІД ЧАС ПРЕЗЕНТАЦІЙ АНГЛІЙСЬКОЮ
МОВОЮ
10. Абдулкаримова А.М., Вагапова А.Б., Солтахмадова Л.Т..... 42
ФОРМИРОВАНИЕ УМЕНИЙ И ПОНЯТИЙ НА УРОКАХ
ГЕОГРАФИИ В ШКОЛЕ XXI ВЕКА

11. Головина Л.А.	46
READING ACTIVITIES AS A TOOL FOR LANGUAGE ACQUISITION	
12. Коваль М.	49
ПРОФІЛАКТИКА НАСИЛЬСТВА НАД ДІТЬМИ У СІМ'Ї ЯК НАПРЯМ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З УЧНІВСЬКОЮ МОЛОДДЮ	
13. Lenyuk N.M.	53
A FOREIGN LANGUAGE'S AUTONOMOUS LEARNING IN THE SYSTEM OF STUDENT'S EDUCATION ON TECHNICAL SPECIALTIES	
14. Полянська Є.В.	57
САМООСВІТА ЯК ШЛЯХ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	
15. Смеречак Л., Коваль С.	61
ДО ПИТАНЬ ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РЕКЛАМИ У РОБОТІ ШКІЛЬНОГО СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ АДИКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ УЧНІВ	
16. Смеречак І.	65
ДО ПИТАНЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У РОБОТІ З ДІТЬМИ З ДЦП	
17. Головіна С. С., Степанян М.С.	69
ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ НА УРОКАХ ФІЗИКИ	
18. Энгель Н. В., Лапко И. Н.	75
О ВОЗМОЖНОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ ТЕХНОЛОГИИ МОДЕЛИРОВАНИЯ В ОБУЧЕНИИ СТУДЕНТОВ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННОМУ ОБЩЕНИЮ	
19. Бобришева Н.М.	78
ВИКОРИСТАННЯ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МОРСЬКИХ ОФІЦЕРІВ	
20. Кушнір С.Л.	81
ОБГРУНТУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ-ЕКОЛОГІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗНАНЬ З РАДІОБІОЛОГІЧНОГО МОНИТОРИНГУ У МАЙБУТНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	
21. Мороз М.Н.	88
ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНОЇ МУЗИКИ У ФОРМУВАННІ МУЗИЧНОГО ІНТЕРЕСУ ПІДЛІТКІВ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	

22. Савлук І. В. 94
САМОПРЕЗЕНТАЦІЯ ВИКОНАВСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ У
КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНЬОГО
ФАХІВЦЯ
23. Власенко Е.А., Пархоменко Е.К. 98
ПЕДАГОГІЧНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНО-
ВИКОНАВСЬКОГО ДОСВІДУ УЧНІВ-ПІАНІСТІВ
24. Пятков А.Г., Маслова О.В., Медведева Т.Е. 101
ПРЕИМУЩЕСТВА ONLINE-ТЕСТИРОВАНИЯ КАК ФОРМЫ
ЭЛЕКТРОННОГО ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ И
КОНТРОЛЯ ЗНАНИЙ
25. Ахтанова С. К., Бижанова Г.К., Асанхан А..... 106
ОСНОВЫ СИСТЕМЫ ОБУЧЕНИЯ ЫБЫРАЙ АЛТЫНСАРИНА
26. Ахтанова С. К., Акылбекова Э.А., Ажибаева З. Ж. 110
СКАЗКА КАК ДИАГНОСТИЧЕСКИЙ ИНСТРУМЕНТАРИИ ФОРМИ-
РОВАНИЕ ПОЛОРОЛЕВЫХ СТЕРЕОТИПОВ У ДЕТЕЙ.
27. Мусирова Г. Б., Касымжанова Н. Р., Балтабай Ж. 115
ПЕРВЫЕ ШАГИ ИНКЛЮЗИВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ В ГОРОДЕ
АРКАЛЫКЕ
28. Аввакумова И.А., Дударева Н.В. 118
ФОРМИРОВАНИЕ КОМПЕТЕНЦИЙ СТУДЕНТОВ ПРИ ОБУЧЕНИИ
ВЫСШЕЙ МАТЕМАТИКЕ

Бласенко Е.А.

старший викладач

Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького

Пархоменко Е.К.

завідувач фортепіанним відділом

Запорізької дитячої музичної

школи №8

ПЕДАГОГІЧНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОГО ДОСВІДУ УЧНІВ-ПАНІСТІВ

Ключові слова/Keywords: музично-виконавський досвід/ musically-carrying out experience, музично-виконавська діяльність/ musically-carrying out activity, педагогічна модель/ pedagogical model, молодший шкільний вік/ midchildhood

Одним з наймогутніших засобів суспільного прогресу є індивідуальний досвід особистості. Будучи пов'язаним з розвитком творчих сутнісних людських сил, він проявляється в усіх сферах людської життєдіяльності: стосунках людей; індивідуальній поведінці; доборі засобів реалізації власних інтересів, потреб та ідеалів; в продуктах діяльності тощо. Формування у молодших школярів досвіду естетичного сприймання та відтворення дійсності і, зокрема, виконавського втілення творів музичного мистецтва набуває важливого значення для подальшого особистісного розвитку.

Процес музичної освіти має певну специфіку, що обумовлена його творчим характером, оскільки змістом навчального матеріалу виступає музичний твір як явище мистецтва. Важливою складовою названого процесу є формування у школярів початкових класів вмінь вільного володіння різними видами музично-виконавської діяльності (інструментальної, вокальної тощо). Необхідну основу для придбання нових знань у галузі музичного виконавства складає минулий музично-слуховий, музично-інтонаційний, музично-пізнавальний досвід, тобто раніше засвоєні знання, уміння та навички у галузі музично-виконавського мистецтва.

Проблема формування музично-виконавського досвіду розглядалась у наукових дослідженнях таких вчених педагогів як О.О.Апраксина, Н.Л.Гродзенська, І.П.Гринчук, Д.М.Джола, Т.М.Завадська, Д.Б.Кабалевський, О.М.Олексюк, Г.М.Падалка, О.Я.Ростовський, О.П.Рудницька та інші. Позиції науковців поєднуються у висвітленні музично-виконавського досвіду, як невід'ємної частини музично-естетичного досвіду, котрий формується у процесі музичного навчання та виховання і передбачає цілеспрямований і систематичний розвиток: музично-виконавських здібностей дітей; емоційного відгуку на музику, що виконується; здатності розуміти і глибоко переживати твори музичного мистецтва [1, с.68].

Дослідники зазначають, що молодший шкільний вік є найбільш оптимальним (сензитивним) періодом для музично-естетичного та музично-виконавського розвитку. Сприятливими умовами для успішного здійснення цього процесу є психологічні особливості школярів молодшої вікової групи, а саме: підвищене емоцій-

не сприйняття музичних творів, образність мислення, яскравість та творчість уяви тощо. У школярів даного віку активізується прагнення проникнути в емоційний зміст музики, розвивається здатність дивуватись і радіти при виконанні музичних творів, що є найпершою властивістю музично-виконавського досвіду [2].

Умовний розподіл виконання музичних творів учнями-піаністами можна здійснити, ґрунтуючись на вимогах навчального процесу дитячих музичних шкіл, шкіл мистецтв, шкіл естетичного виховання, відповідно до цього музично-виконавська діяльність школярів має наступні різновиди:

а) навчально-підсумкова – є необхідною вимогою поточного контролю за музично-інструментальною підготовкою школярів та виконується у формі виступів на академічних заходах, іспитах, контрольних підсумкових уроках та передбачає освоєння музичного твору на рівні виконавської інтерпретації відносно самостійного рівня. Даний різновид концертно-виконавської діяльності учня потребує домінуючої ролі викладача, оскільки проміжок часу, який відпускається для підготовки надзвичайно малий;

б) музично-просвітня – є видом концертного виконання, котре покликане призвичаїти учнів до концертних виступів, та сприяє вдосконаленню їх виконавської підготовки та розкриття артистичних вмінь школярів, оскільки виконується у формі виступів на концертах в рамках дитячої філармонії для однолітків, або в тематичних чи підсумкових концертах школи, що пробуджує у дитини позитивну мотивацію до подальших занять музикою, До цього різновиду належать також святкові концерти, концерти класу викладача тощо. Роль викладача в цьому випадку є більш опосередкованою, а школяр отримує більшу самостійність у створенні виконавської інтерпретації та її донесення до слухацької аудиторії;

в) конкурсна – виступає важливим підсумком музично-творчого розвитку учнів-піаністів, відображається у формі участі школярів у конкурсних змаганнях різного рівня складності (шкільних, міських, районних, обласних, всеукраїнських тощо) та передбачає освоєння музичного твору на рівні самостійної оригінальної виконавської інтерпретації та освоєння музичного твору на високому рівні досконалості. В даному випадку необхідне поєднання зусиль викладача та учня як рівноправних партнерів, оскільки підготовка до концертно-виконавської діяльності такого рівня ґрунтується на свіжості емоційного сприймання та художньої уяви учня з одного боку та на досвіді і методичній підготовці викладача – з іншого.

У процесі музично-виконавської діяльності школярів:

– активізується емоційно-почуттєве сприймання та розуміння змісту музичних творів у процесі слухання, аналізу та виконання;

– процес виконавської діяльності виступає як емоційне “проживання” музичних творів та потребує розвитку музично-виконавських вмінь у будь-якому доступному для учнів початкових класів різновиді музичного виконавства (в нашому випадку інструментальному виконанню на фортепіано);

– диференціація емоційно-почуттєвих ставлень до музично-виконавської діяльності (“подобається-не подобається”) відповідно індивідуальних схильностей та уподобань;

– розширюються межі емоційно-чуттєвої сфери школярів, внаслідок чого виникає прагнення до самовираження у музично-виконавській діяльності (тобто названа діяльність виступає як засіб проєкції власних емоційних станів на аудиторію слухачів)

Успішність формування музично-виконавського досвіду у школярів початкових класів, розв'язання завдань формування свідомого, емоційного ставлення до виконання музичних творів потребує, за нашим переконанням, створення педагогічної моделі як схематичного відображення стадій процесу оволодіння школярами доступною музично-виконавською діяльністю, що має допомогти дітям перейти від механічного виконання музичних творів до емоційного, осмисленого та індивідуально-своєрідного.

При побудові названої педагогічної моделі ми керувалися наступними чинниками:

по-перше, необхідністю врахування індивідуальних відмінностей психічного розвитку дітей молодшого шкільного віку (сили та врівноваженості нервових процесів, швидкості психічних реакцій, характеру емоційно-вольових якостей, рухливості мислення тощо);

по-друге, наявністю у учнів початкових класів емоційних переваг у сприйманні та виконанні музичних творів;

по-третє, можливістю привнесення молодшими школярами оригінальних індивідуально-своєрідних рис до традиційних інтерпретацій музичних творів на основі володіння певними знаннями, уміннями та навичками музичного виконавства.

На основі означених чинників, ми побудували педагогічну модель формування музично-виконавського досвіду у учнів початкових класів, яка складається з трьох стадій.

I СТАДІЯ – ПІЗНАВАЛЬНА – характеризується цілеспрямованим накопиченням школярами необхідних знань з музичного мистецтва, початковим розвитком вмінь та навичок виконання музичних творів доступної складності із застосуванням гри на дитячих шумових інструментах, підспівуванням або підіграванням мелодії пісні, що виконується педагогом, самостійним вокальним виконанням нескладних дитячих пісень тощо з обов'язковим врахуванням вікових особливостей даного віку і складається з трьох підстадій: пізнавально-накопичувальної; пізнавально-формуючої; пізнавально-відтворювальної.

II СТАДІЯ – ДІЯЛЬНІСНА – відзначається активним залученням школярів початкових класів до музично-виконавської діяльності (вокального та інструментального виконання творів музичного мистецтва) і також має в своєму складі три підстадії: діяльнісно-пошукову; діяльнісно-формуючу; діяльнісно-відтворювальну.

III СТАДІЯ – ТВОРЧА – відображає підготовку учнів початкових класів до концертної музично-виконавської діяльності відповідно до їх індивідуальних здібностей, нахилів та емоційних уподобань і також вміщує три підстадії: творчо-накопичувальну; творчо-інтерпретаційну; творчо-аналітичну.

Література

1. Завадская Т.Н. Формирование музыкально-эстетического опыта младших школьников /Завадская Татьяна Николаевна: Дисс...канд.пед.наук: 13.00.01. – К., 1993. – 198 с.
2. Науменко С.І. Основи вікової музичної психології/ С.Науменко. – К.: Український центр творчості дітей та юнацтва, 1995. – 103 с.